

DEMÀ
Josep Ramoneda

Salvador Cardús

Què van aplaudir?

Dimarts passat, 8 d'abril, Mariano Rajoy, president del govern espanyol, va baixar a l'arena parlamentària –aquesta vegada sense amagar-se darrere la pantalla de plasma– per respondre al desafiament de la delegació catalana. Agradarà o no, però va fer un discurs ben trenat i pronunciat amb la convicció que estava dient la darrera paraula sobre l'afer. Ni prenent cinc-cents cafès amb el president Mas, va dir, canviaria de criteri. Un “no” resumeix bé els gairebé quaranta minuts de discurs, però crec que té interès anar una mica més a fons en l'anàlisi del seu raonament per saber què han entès de tot plegat.

I UNA MANERA SENZILLA de fer aquesta anàlisi és observar quins passatges del discurs van merèixer l'aplaudiment entusiasta de l'actual majoria absoluta de les Corts. Perquè la intervenció de Rajoy, a més dels dos aplaudiments inicial i final a peu dret –de fet, llargues ovacions–, va tenir fins a catorze interrupcions. Això és, pràcticament, una mitjana d'aplaudiment cada dos minuts i quaranta segons. I què van aplaudir ses senyories del PP? Vegem-ho.

EN SÍNTESI, els aplaudiments assenyalen la línia argumental del discurs, desenvolupat en tres apartats i una conclusió. Els primers quatre aplaudiments destaquen l'apel·lació a la Constitució per emparar la unitat de la nació, la seva indissolubilitat i la sobirania indivisible dels espanyols. Van aplaudir quan Rajoy va dir que l'afer afecta tots els espanyols; que la Constitució protegeix “contra el mal temps” –la nostra consulta és, doncs, un temporal–; que no es poden saltar la Constitució ni que volguessin, i, encara, que els catalans vam acceptar el pacte constitucional sense imposicions i sense pensar que era un grilló, de manera que aquella ja va ser l'autèntica autodeterminació de Catalunya.

ELS VUIT APLAUDIMENTS següents van ser per a la part central del discurs, on se'ns tractava amb condescendència: que això que demanem no passa enlloc del món; que ja els agradaria als escocesos tenir les competències d'aquí; que gràcies a la Constitució mai no havíem tingut tant d'autogovern; que ell creia en Catalunya més que els nostres representants; que no es pot entendre Catalunya sense ser Espanya (d'Espanya?); que tots els espanyols ens reconeixen els mèrits que tenim i que ser autònoms no vol dir ser sobirans. Un aplaudiment més va anar per al'argument final: la democràcia no la fan les urnes sinó la Llei, en majúscula. Finalment, i com a conclusió, els dos darrers van ser per subratllar el menyspreu a les nostres aspiracions:



ALBERTO DI LOLLI

.....
La
condescendència
és la forma
d'autoritarisme
polític pròpia
de les relacions
colonials

voler la independència és voler ser l'illa de Robinson Crusoe, i que sí que ens escolten i entenen però, simplement, que no tenim raó.

QUEDA CLARA, DONCS, la resposta del president espanyol, emfasitzada per les aclamacions de l'hemicicle. I jo en trec dues idees definitives. Una, que accepten que Catalunya es va autodeterminar el 1978 “de la manera més lliure i més autèntica”. És a dir, que reconeixen que fa trenta-cinc anys sí que érem un subjecte sobirà, i que consideren el pacte constitucional com un acte de subjecció i renúncia, ara convertit en un grilló del qual no ens podem desfer. L'altra constatació és la que s'amaga en el fet que més de la meitat de les ovacions van aplaudir el tracte condescendent i perdonavides amb què solem ser obsequiats. La condescendència és la forma d'autoritarisme polític pròpia de les relacions colonials. I si bé en sentit estricte no som una colònia, és obvi que ens en consideren: estan convençuts que no valorem la protecció que ens proporciona la metròpoli, que som tan ases que no sabem què ens convé i que ens han de protegir de nosaltres mateixos. Sí: Rajoy va confirmar les raons que ens empenyen a emancipar-nos de la seva tutela.